

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/ KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 Rs 109652 23 Rsž
Novi Travnik, 09.01.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca: Senada Begović, kao predsjednika vijeća, Mirjane Grubešić i Aide Pezer-Alić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice-protutužene E.Č. rođ. B., kći M. iz D.V. ..., zastupana po punomoćniku Abazu Omeragić, advokatu iz Donjeg Vakufa, protiv tuženog-protutužitelja Rudnici gipsa z.d.d. Donji Vakuf, sa sjedištem u Donjem Vakufu, Ul. 770. Slavne Brdske brigade bb., zastupan po zakonskom zastupniku F.C. , a ovaj po punomoćniku Emini Begić, advokatu iz Bugojna, radi isplate potraživanja iz radnog odnosa, vrijednost spora 5.000,00 KM, odlučujući po žalbi tužiteljice-protutužene izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 Rs 109652 22 Rs od 05.06.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 09.01.2024. godine, donio je slijedeće:

RJEŠENJE

Ukida se presuda Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 Rs 109652 22 Rs od 05.06.2023. godine i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovni postupak i odluku.

Obrazloženje

Presudom prvostupanjskog suda odbijen je tužbeni zahtjev tužiteljice u cijelosti kao neosnovan, a koji glasi:

Obavezuje se tuženi „Rudnici Gipsa“ z.d.d. Donji Vakuf da tužiteljici Č.E. kći M. iz D.V. isplati novčani iznos od 5.000,00 KM sa zateznom kamatom počevši od 01.06.2022. pa do konačne isplate, sve u roku od 15 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Utvrđuje se ništavost sporazuma broj 5-90/21 od 04.10.2021. godine, sklopljen između Rudnici Gipsa z.d.d. Donji Vakuf i E.Č. u dijelu koji se odnosu na zaostala potraživanja iz ranijeg perioda radnika Č.A. , a u preostalom dijelu protivtužbe i zahtjev se odbija kao neosnovan u pogledu dijela sporazuma koji se odnosi na potraživanje porodice po odluci broj 643/19 od 15.03.2019. godine.

Svaka strana snosi svoje troškove parničnog postupka.

Protiv navedene presude žalbu je pravovremeno izjavila tužiteljica-protutužena E.Č. zbog bitne povrede parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i u cijelosti udovolji postavljenom tužbenom zahtjevu, a

odbije protutužbeni zahtjev tuženog ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje. U žalbi ističe da bitna povreda parničnog postupka postoji jer presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, u presudi nema uopće razloga o odlučnim činjenicama, a postoji i očigledna proturječnost između onoga što se u presudi navodi i sadržaja zapisnika o iskazima danim u postupku. U potpunoj suprotnosti je obrazloženje presude, gdje prvostupanjski sud navodi da tužiteljica ne potražuje novčani iznos od 5.000,00 KM prema Sporazumu broj: 643/19 od 05.03.2019. godine, a onda u drugom dijelu obrazloženja utvrđuje ništavost navedenog Sporazuma, te se navodi da je tužiteljici isplaćena naknada po Odluci 643/19 od 15.03.2019. godine, a u drugom dijelu presude se navodi da se protutužbeni zahtjev odbija kao neosnovan u dijelu Sporazuma koji se odnosi na potraživanje porodice po Odluci broj: 643/19 od 15.03.2019. godine. Bitna povreda postoji jer je prvostupanjski sud samoinicijativno proširio protutužbeni zahtjev tuženog. Prvostupanjski sud pogrešno utvrđuje činjenično stanje da tužiteljica ne potražuje iznos od 5.000,00 KM po Odluci tuženog broj: 643/19 od 15.03.2019. godine u isplati novčane naknade porodici iza umrlog radnika Č.A. , jer je novčana naknada porodici umrlog isplaćena, ne navodeći kada je navedena isplata bila, a iz dokaza iz spisa nesporno je da prema nalazu vještaka finansijske struke, imaju samo dvije uplate od po 500,00 KM na ime smrtnog slučaja, a radi se o uplatama od 29.03.2019. i 30.03.2019. godine. Sud također pogrešno utvrđuje da tužiteljica nije dokazala da je postojao Sporazum između njenog muža Č.A. i tadašnjeg direktora Č.A. , na koji Sporazum se tužiteljica pozivala, te da isti nije predočen uz tužbu, a iz dokaza provedenih u toku postupka, a prije svega i saslušanja Č.B. , zakonskog zastupnika tuženog, nesporno je da navedeni Sporazum postoji, te da su vršene uplate po navedenom Sporazumu u iznosu znatno većem od predmetnog potraživanja. Tuženi je odustao od saslušanja svojih predloženih svjedoka koji su se trebali izjasniti na dugovanje tuženog prema Č.A. Dakle, nesporno je da je uplatama koje su bile dana 29.03.2019., 30.03.2019., 30.05.2019., 30.05.2019., 06.09.2019., 04.10.2019., 16.01.2020., 30.04.2020., 15.06.2020., 26.06.2020., 27.08.2020. i 11.08.2021. godine tuženi vršio isplate dugovanja za Č.A. i prema uplatnicama može se vidjeti da je to uvijek rađeno prema broju: 2165522, što znači da je postojao osnov za navedene isplate. Dakle, i prema iskazu tužiteljice, kao i tadašnjeg zakonskog zastupnika Č.B. , nesporno je da je postojao Sporazum o isplati duga, dok niti jedan dokaz tuženog ne spori navedeni Sporazum, obzirom da je tuženi odustao i od saslušanja svog zakonskog zastupnika, te predloženih svjedoka T.S. i S.E. Sud paušalno navodi da Č.B. kao zakonski zastupnik, nije imao pravo zaključiti Sporazum o isplati potraživanja, te je nesporno da je isti zastupao tuženog u skladu sa važećim odredbama i u računovodstvu je utvrdio stvarni dug, na osnovu toga je i zaključen Sporazum, te je nesporno dokazano da postoji stvarni dug tuženog prema tužiteljici po osnovu Odluke broj: 643/19 od 15.03.2019. godine, kao i ranijih potraživanja. Tuženi je svoj protutužbeni zahtjev zasnivao na saslušanju svjedoka S.E. , T.S. , te D.K. Od svih navedenih dokaza tuženi je odustao. Sud je pogrešno primijenio materijalno pravo, kako u pogledu odbijanja tužbenog zahtjeva tužiteljice, tako i prihvatanjem djelimično protutužbenog zahtjeva i u obrazloženju pobijane presude nije naveo o čemu je predmetni Sporazum protivan prinudnim propisima ili moralu društva, niti je obrazložio zbog čega je navedeni Ugovor ništavan, a tužiteljica nije trebala dokazivati posebnim činjenicama i dokazima postojanje ranijeg Sporazuma, jer je svjedok Č.B. jasno naveo da je navedeni Sporazum postojao i da je u računovodstvu tuženog prije predmetnog Sporazuma utvrđeno dugovanje po oba osnova. Postavlja

se logično pitanje šta je to nemoralno u predmetnom Sporazumu u kojem se konstatuje pravo činjenično stanje i obveze tuženog u odnosu na svog uposlenika.

U odgovoru na žalbu tuženi-protutužitelj Rudnici gipsa z.d.d. Donji Vakuf je osporio žalbene navode i predložio da se žalba odbije i potvrdi prvostupanjska presuda.

Nakon što je ispitao presudu prvostupanjskog suda u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti sukladno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05,19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Preciziranim tužbenim zahtjevom na nastavku glavne rasprave od 31.03.2023. godine, kod kojeg je ostala do završetka raspravljanja, tužiteljica traži da joj tuženi isplati novčani iznos od 5.000,00 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 01.06.2022. godine pa do isplate, prema Sporazumu koji je zaključen dana 04.10.2021. godine pod brojem S-90/21 između tužiteljice i zakonskog zastupnika-direktora tuženog B.Č. , koji Sporazum je potpisan i ovjeren pečatom tuženog. Iz točke II navedenog Sporazuma proizilazi da su tim Sporazumom definirana i određena potraživanja koja potiču iz ranijeg perioda za radnika A.Č. u iznosu od 5.000,00 KM, a točkom II ovog Sporazuma tuženi se obvezao da će isplata navedenog dugovanja biti izmirena do 31.05.2022. godine na tekući račun supruge umrlog radnika E.Č. Iz nalaza i mišljenja vještaka financijske struke u kojem je sadržana tabela pojedinačno isplaćenih potraživanja tužiteljici nakon smrti njenog supruga (13.03.2019. godine), proizilazi da je tuženi u periodu od 29.03.2019. do zaključno sa danom 11.08.2021. godine isplatio tužiteljici ukupan iznos od 13.500,00 KM po dva osnova (za smrtni slučaj A.Č. i za potraživanja A.Č. s tim da je uz dvije uplate ovih potraživanja koje su izvršene 16.01.2020. i 30.04.2020. godine navedeno „po sporazumu“). Prema utvrđenju vještaka (strana 2. nalaza i mišljenja) po predmetnom Sporazumu broj: S 90/21 od 04.10.2021. godine, nije izvršena ni jedna uplata tužiteljici. U spisu predmeta se ne nalazi „sporazum“ koji se navodi u tabeli izvršenih uplata tužiteljici, kojim su radniku Č.A. utvrđena ukupna potraživanja (po osnovu plaća - prekovremenog i noćnog rada u zimskoj službi), a koji „sporazum“ tuženi nije predočio vještaku prilikom vještačenja. U spisu predmeta se nalazi odluka tuženog broj 643/19 od 15.03.2019. godine kojom je utvrđena novčana naknada porodici iza umrlog radnika Č.A. u iznosu od 4.500,00 KM, koja je po iskazu tužiteljice u cijelosti isplaćena. Tuženi je tijekom postupka osporavao osnovanost tužbenog zahtjeva navodima da su uplatom iznosa od 13.500,00 KM tužiteljici izmirena sva potraživanja.

Kod naprijed izloženih činjenica i okolnosti, prvostupanjski sud je u pobijanoj presudi zaključio da utuženi iznos od 5.000,00 KM predstavlja lična primanja zaposlenika za koja tužiteljica nije dokazala da su utvrđena pravosnažnom presudom ili sporazumom zaposlenika i poslodavca, odnosno da nije dokazala postojanje takvog sporazuma, niti je sporazum predočila tokom postupka, što je bila dužna učiniti primjenom pravila o teretu dokazivanja propisanim odredbom člana 8. i 123. ZPP-a. Slijedom navedenog, odbijen je tužbeni zahtjev tužiteljice kao neosnovan, a usvojen je protutužbeni zahtjev tuženog sa obrazloženjem da je sadržaj Sporazuma broj S 90/21 od 04.10.2021. godine u pogledu zaostalih potraživanja iz ranijeg perioda radnika Č.A. , koji sporazum je zaključen između tužiteljice koja nije zaposlenik tuženog i tadašnjeg direktora tuženog B.Č. , suprotan pozitivnim propisima i istim se

prenose lična primanja koja ne mogu biti predmet nasljeđivanja, te je u skladu sa odredbom člana 105. i 103. Zakona o obligacionim odnosima ovaj dio Sporazuma ništav, a nije dokazano postojanje sporazuma zaključenog sa Č.A. o visini tih potraživanja.

Po nalaženju ovog suda, prvostupanjski sud je pogrešnom primjenom pravila o teretu dokazivanja odbio tužbeni zahtjev tužiteljice i posljedično tomu utvrdio ništavost predmetnog Sporazuma broj S 90/21 od 04.10.2021. godine pri čemu je prekoračio zahtjev iz protutužbe. Naime, u konkretnom slučaju, kada je tuženi u tijeku postupka osporavao osnovanost i visinu tužbenog zahtjeva tužiteljice iz zaključenog Sporazuma broj S 90/21 od 04.10.2021. godine, navodima da su tužiteljici ranijim pojedinačnim uplatama u ukupnom iznosu od 13.500,00 KM isplaćena sva potraživanja, dakle i potraživanja iz predmetnog Sporazuma, onda je teret dokaza prešao na tuženog. Drugim riječima, na tuženom je sukladno odredbi člana 123. Zakona o parničnom postupku bio teret da provođenjem odgovarajućih dokaza dokaže osnovanost ovakvih svojih prigovora kojima se dovodi u pitanje osnovanost i visina tužbenog zahtjeva tužiteljice.

Kako su pobijanom presudom povrijeđena pravila o teretu dokazivanja iz člana 123. Zakona o parničnom postupku, što je bilo od uticaja na donošenje zakonite i pravilne odluke, a u pobijanoj presudi su izostali valjani i obrazloženi razlozi, ovaj sud je primjenom odredaba člana 209. stav 1. u vezi sa članom 194. stav 1. točka 4. Zakona o parničnom postupku ukinuo pobijanu presudu i predmet vratio prvostupanjskom sudu na ponovni postupak i odluku.

U ponovnom postupku, prvostupanjski sud će nakon provedenog postupka otkloniti nepravilnosti na koje mu je ukazano u ovom rješenju, te će donijeti novu pravilnu i zakonitu odluku za koju će dati jasne, određene i u dovoljnoj mjeri obrazložene razloge.

Predsjednik vijeća
Senad Begović